

KANÁRI KIRÁLYFI

OLASZ MESE

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, és annak egy Valentina nevű lánya. A királykisasszony édesanyja korán meghalt, és az apja hamarosan új feleséget hozott a házhoz. A mostohának sehogyan sem tetszett, hogy a király lányával kell osztoznia a figyelmen, főként, mert Valentina nemcsak szépséges volt, de okos és kedves is. Mindenki szerette. A mostoha addig rágta a király fülét, addig sutogott bele mindenféle dolgokat, hogy így meg úgy, az udvari multságok rosszat tesznek a serdülő gyerekeknek, míg a király megunt a dolgot, és engedélyt adott, hogy a felesége máshová küldje nevelkedni a lányt, azzal a kikötéssel, hogy előkelő bánásmódban legyen részre. A királynénak több sem kellett: kinyitattott egy régi kastélyt a vadon erdő közepén, és oda záratta be Valentinát. Küldött vele néhány udvarhölgyet is, akik busás fizetést kaptak, hogy szemmel tartsák a királykisasszonyt, gondoskodjanak a kényelméről, és soha ne engedjék, hogy elhagyja a kastélyt. Így aztán a lánynak megvolt mindene, amit csak kívánhatott – kivéve a szabadságát. Hogy a királyt megnyugtassa, a mostoha néhanapján hintóba szállt, és meglátogatta Valentinát. Olyankor az udvarhölgyek biztosították róla, hogy a királykisasszony egészséges és boldog.

Valentina mindeközben a kastély legmagasabb tornyában lakott egy kényelmes szobában, és mindennél jobban vágyott arra, hogy szabadon járhasson-kelhessen. Reggeltől estig az ablakban könyökölt, mert onnan nyílt a legjobb kilátás a végtelen erdősegre. Hogy a kőből faragott ablakpárkány ne nyomja a könyökét, egy bársonypárnát helyezett rá, arra támaszkodott nézelődés közben.

Egy napon vadászó királyfi tévedt a környékre. Csodálkozva látta, hogy a régi, romos kastélyt felújították, és lakik benne valaki. A ra-

gyógó tavaszi napsütésben meg is pillantotta a királylányt a torony ablakában, és Valentina is észrevette a daliás vadászt a falak tövében. Egymásra mosolyogtak, a királyfi mélyen meghajolt, a királylány pukedlizett, és mindketten vidáman integettek. Túl messze voltak ahhoz, hogy beszélgessenek, de így, szavak nélkül is megtetszettek egymásnak. A királyfi másnap visszatért. Megint integettek és mosolyogtak, és jelbeszéddel, pantomimjátékkal szórakoztatták egymást hosszú órákon keresztül. Így történt a következő két napon is, míg egyszer arra nem járt egy boszorkány, és meg nem figyelte a mókás párbeszédet. Megszánta a két fiataalt, és bekopogtatott a kastélyba. Az udvarhölgyek, amikor meggyőződtek róla, hogy nem férfi kopogtat, unott arccal ajtót nyitottak, az anyóka pedig egy kopott, súlyos könyvet adott át nekik azzal, hogy ajándék a királykisasszony számára, unaloműző olvasmány.

Amint Valentina belelapozott a könyvbe, az első oldalán írást talált: „Lapozz előre, és emberből madár lesz; lapozz vissza, és madárból ember lesz!”

A királykisasszony az ablakpárkányra helyezte a varázskönyvet, lenézett a várakozó királyfira, és elkezdett előrelapozni. Ahogy peregtek a lapok, a királyfi karjából toll serkent, a szája csőrre csúcsosodott, a lába karommá változott, míg végül csinos, sárga tollú kanári lett belőle. A madár felröppent, és letelepedett a bársonypárnára a királykisasszony ablakában. Valentina hátralépett, fogta a könyvet, és most visszafelé kezdett lapozni benne. Ahogy fordultak a lapok, a madár tollai lehullottak, és ismét ott állt előtte a daliás legény vadászruhában. Canarino néven mutatkozott be. Először csak szégyenlősen nézegették egymást, de hamar beszélgetésbe elegyedtek, és úgy elmerültek benne, hogy észre sem vették az idő múlását. Amikor esteledni kezdett, Valentina ismét megpörgette a varázskönyvet, Canarino kanárivá változott, és kirepült az ablakon. Ahogy földet ért, a lány megpörgette a lapokat, és a kanáriból ismét Canarino lett. Mosolyogva intett búcsút, mielőtt hazaindult.

Teltek, múltak a napok, és a két fiatalnál nem volt boldogabb szerelmespár a világon. Canarino megjelent a fal tövében minden reggel, és kanári alakjában felrepült a toronyszobába. Együtt töltötték az egész napot, és az udvarhölgyek, akiket elfoglaltak saját unaloműző

játékaik, semmit sem vettek észre az egészből. Hanem egy nap megint látogatóba jött a mostoha. Meg akarta nézni, biztonságban be van-e zárva a királykisasszony, nem készül-e valami turpisságra. Alaposan körbejárta a toronyszobát, észrevette a párnát az ablakpárkányon, és kitekintve pont megpillantotta a vadászruhás királyfit, aki az erdő szélén sündörgött. „Na megállj csak! – gondolta magában a királyné. – Majd elveszem én a lány kedvét attól, hogy az ablakban könyököljön!” Azzal, amikor Valentina nem nézett oda, kihúzott néhány tűt a hajából, és a bársonypárnába szúrta őket, hegyükkel fölfelé.

Amint a mostoha elhajtott a hintóján, Valentina az ablakhoz szaladt, és megpörgette a varázskönyvet. Canarinóból kanári vált, és felreppent a párkányra. Igen ám, de amint leszállt a bársonypárnára, a tűk mélyen a kismadár mellébe, szárnyába fúródtak. Piros vérfoltos lett a sok szép sárga toll. A kanári fájdalomában vergődve menekült az ablakból, és utolsó erejével lehullt az erdő szélén a fűbe. Valentina hiába kiabált utána; kétségbeesésében megpörgette a könyvet visszafelé is, és a kanáriból ismét királyfi lett. Mély, vörös foltok jelezték a ruháján, hogy megsebesült. Canarino vadászkutyái csaholni kezdtek a gazdájuk fájdalomát látva, és addig csaholtak, míg oda nem se-reglettek az udvari vadászok. Óvatosan hordágyra emelték a királyfit, és eltűntek vele a rengetegben. Valentina sírva nézte mindezt az ablakból. Megtalálta a bársonypárnában a hajtüket, de már későn. Canarino nem tért vissza se másnap, se harmadnap.

A királykisasszony annyira aggódott a kedveséért, hogy elhatározta, a keresésére indul. Felszaggatta a takaróit és lepedőit, összecsomózta őket, és kötelet sodort, hogy leereszkedhessen rajta a toronyból. Amikor leszállt az éj, köpenyt kanyarított a vállára, lemászott a kötélre, és bevette magát az erdőbe, azt az ösvényt követve, amin a vadászokat látta elindulni. Az éjjeli erdő azonban sötét volt, és félelmetes; a holdvilág nem szűrődött át a fák levelei között, és Valentina vakon botorkált fel-alá. Végül úgy döntött, meghúzódik egy nagy tölgyfa odvában, és ott várja ki a reggelt. Alig kuperodott azonban össze, amikor a fa tövében tűzfény lobbant, és a világosságnál négy töpörödött anyóka alakját pillantotta meg. Boszorkányok! A lány pissenés nélkül hallgatta, miről beszélnek.

– Halljátok, milyen híreim vannak! – így az egyik boszorkány. – A szomszéd király fia halálos beteg. A sebeit senki sem tudja meggyógyítani, akármilyen orvost hívnak is hozzá. Pedig milyen egyszerű dolguk lenne, ha tudnák, amit én tudok!

– Miért, mit tudsz? – kíváncsiskodtak a többiek.

– Közelebb van a gyógyír, mint gondolnák! A királyfi ágya alatt van egy kőlap, alatta pedig egy üvegcsében kenőcs. Ha azzal a kenőccsel kennék be a sebeit, azonnal begyógyulnának!

Valentina majdnem felkiáltott örömeiben. Alig várta a reggelt, amikor a boszorkányok elbúcsúztak egymástól, és eltűntek. Kimászott az odúból, és futva ment, amíg meg nem találta a szomszéd király palotáját. A palota előtt a piacon szemüveget vásárolt, és úgy kopogtatott be a kapun, mint messzi földről érkezett orvos. A szolgák először nem akarták beengedni, de végül csak jelentették a királynak, hogy újabb gyógyító érkezett, aki próbát szeretne tenni a királyfi sebével. A király lemondóan bólintott, hogy kísérjék a lányt a betegszobába; rég feladta már a reményt, hogy a fián bárki segíteni tudna.

Amint magára maradt a betegszobában, Valentina könnyes szemmel nézett a kedvesére. A sebei mélyek voltak, és nem látszott rajtuk gyógyulás nyoma. A lány rögtön letérdelt, és addig tapogatózott az ágy alatt, amíg meg nem találta a laza kőlapot, és alatta az üvegcsé kenőcsöt. Alig kente be a kenőccsel a sebeket, láss csodát, eltűntek, mintha sohasem léteztek volna! Canarino megkönnyebbülten felsóhajtott, és mély álomba merült.

Amint a király meglátta, hogy a fia sebeinek nyoma sincs, és az arcába visszatért a szín, boldogan fordult az orvoshoz:

– Kérj bármit fizetségül, megkapod! Aranyat, ezüstöt adok a szolgálatodért!

– Nem kell nekem sem arany, sem ezüst – felelte Valentina. – Csak a királyfi véres vadászruháját szeretném magammal vinni, és a köpenyét, amin rajta van a címere.

A király furcsállta ugyan a kérést, de nem mondott ellent. Valentina visszatért a kastélyba, és még azelőtt sikerült felmásznia a toronyba, hogy a szökését bárki észrevette volna.

Napokig, hetekig kellett várnia, amíg ismét megpillantotta az ablakból a királyfit. Canarino szokás szerint az erdőben vadászott, de nem nézett fel a kastély ablakába, és esze ágában sem volt a közelébe menni. Valentina azonban, amint meglátta a kedvesét, fogta a varázskönyvet, és előreporgette a lapokat. Canarino, ha akarta, ha nem, kanárivá változott. Dühösen repült be a toronyszobába, és amikor a lány ismét emberré változtatta, rákiáltott:

– Nem elég neked, hogy kis híján halálra sebezted, még rabságban is akarsz tartani?

– Kérlek, ne haragudj rám! Sohasem ártanék neked! A tűket a mostohám szúrta a párnába, amikor nem figyeltem oda. Sajnálom, hogy nem vettem őket észre előbb, és fájdalmat okoztam neked... De tudd meg, én voltam az is, aki meggyógyított!

– Hazudsz! Az apám elmesélte, hogy egy külföldi orvos gyógyított meg!

– Én voltam az az orvos – felelte a lány, és egy ládából elővette a véres ruhát és a címeres köpenyt. – Nézd, itt a bizonyíték!

Amint Canarino látta, hogy Valentina igazat beszél, térdre ereszkedett előtte, és úgy kért bocsánatot a vádaskodásért. Sírva ölelték meg egymást, és Canarino rögtön meg is kérte a királykisasszonyt feleségül.

Amikor a királyfi bejelentette otthon, hogy megtalálta a szíve választottját egy erdei kastélyban, az apja aggódni kezdett.

– Fiam, hozzád királynő vagy hercegnő való! Miért vennél el egy névtelen lányt?

– Azt a lányt veszem el, aki megmentette az életem, és senki más! – felelte erre a legény, és elmesélte az apjának, mi történt. Az öreg királynak nem volt több kifogása.

Hét országra szóló lakodalmat csaptak; meghívták az összes szomszédos ország királyait és királynőit. Eljött az ünnepségre az a király is, akinek a királykisasszony a lánya volt. Csodálkozva ismert rá a menyasszonyban a saját gyermekére.

– Lányom! Hát te vagy az?

Elcsodálkozott erre a másik király is:

– Lányom? Hát a menyasszony egy király leánya? Ezt miért nem mondtátok?

– Azért, mert nem vagyok a lánya annak, aki hagyta, hogy a mostohám rabságban tartson! – toppantott a menyasszony. Az apja mélyen elszégyellte magát. Még aznap száműzte a mostohát a királyságból, és bocsánatot kért a lányától, hogy nem vigyázott rá jobban.

Canarino és Valentina összeházasodtak, nagy lakodalmat csaptak, és boldogan éltek, amíg meg nem haltak.

